Zbierka súdnych rozhodnutí

ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (štvrtá komora)

zo 7. apríla 2016*

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania — Colná únia a spoločný colný sadzobník — Colný kódex Spoločenstva — Colné preferencie — Nariadenie (EHS) č. 2454/93 — Článok 74 ods. 1 — Výrobky s pôvodom vo zvýhodnenej krajine — Preprava — Zásielka pozostávajúca zo zmesi surového oleja z palmových jadier pochádzajúceho z niekoľkých krajín využívajúcich rovnaké preferenčné zaobchádzanie“

Vo veci C-294/14,

ktorej predmetom je návrh na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 267 ZFEÚ, podaný rozhodnutím Finanzgericht Hamburg (Finančný súd v Hamburgu, Nemecko) z 8. mája 2014 a doručený Súdnemu dvoru 16. júna 2014, ktorý súvisí s konaním:

ADM Hamburg AG

proti

Hauptzollamt Hamburg-Stadt,

SÚDNY DVOR (štvrtá komora),

v zložení: predseda tretej komory L. Bay Larsen (spravodajca), vykonávajúci funkciu predsedu štvrtej komory, sudcovia J. Malenovský, M. Safjan, A. Prechal a K. Jürimäe,

generálny advokát: N. Wahl,

tajomník: V. Tourrès, referent,

so zreteľom na písomnú časť konania a po pojednávaní z 11. júna 2015,

so zreteľom na pripomienky, ktoré predložili:

— ADM Hamburg AG, v zastúpení: H.-J. Prieß a R. Stein, Rechtsanwälte,

— Hauptzollamt Hamburg-Stadt, v zastúpení: J. Thaler, splnomocnený zástupca,

— Európska komisia, v zastúpení: L. Groenfeldt a B.-R. Killmann, splnomocnení zástupcovia,

po vypočutí návrhov generálneho advokáta na pojednávaní 10. septembra 2015,

vyhlásil tento

* Jazyk konania: nemčina.

Rozsudok

1 Návrh na začatie prejudiciálneho konania sa týka výkladu článku 74 nariadenia Komisie (EHS) č. 2454/93 z 2. júla 1993, ktorým sa vykonáva nariadenie Rady (EHS) č. 2913/92, ktorým sa ustanovuje Colný kódex spoločenstva (Ú. v. ES L 253, s. 1; Mim. vyd. 02/006, s. 3), zmeneného a doplneného nariadením Komisie (EÚ) č. 1063/2010 z 18. novembra 2010 (Ú. v. EÚ L 307, s. 1, ďalej len „nariadenie č. 2454/93“).

2 Tento návrh bol podaný v rámci sporu medzi spoločnosťou ADM Hamburg AG (ďalej len „ADM Hamburg“) a Hauptzollamt Hamburg-Stadt [Hlavný colný úrad mesta Hamburg (Nemecko), ďalej len „colný úrad“] vo veci platnosti výmeru dovozného cla na zásielky surového oleja z palmových jadier.

Právny rámec

Nariadenie č. 2454/93

3 Článok 72 nariadenia č. 2454/93 stanovuje:

„Za výrobky s pôvodom v zvýhodnenej krajine sa považujú:

a) výrobky úplne získané v danej krajine v zmysle článku 75;

b) výrobky získané v danej krajine, v ktorých sú použité materiály, ktoré tam neboli úplne získané, za predpokladu, že tieto materiály podstúpili dostatočné opracovanie alebo spracovanie v zmysle článku 76.“

4 Článok 74 uvedeného nariadenia vo svojich odsekoch 1 a 2 stanovuje:

„1. Výrobky deklarované na prepustenie do voľného obehu v Európskej únii musia byť totožné s výrobkami vyvezenými zo zvýhodnenej krajiny, ktorá sa pokladá za krajinu ich pôvodu. Pred tým, ako sa deklarujú na prepustenie do voľného obehu nesmú byť nijako pozmenené, spracované ani sa na nich nesmú vykonať operácie iné ako také, ktoré ich majú uchovať v dobrom stave. Skladovanie výrobkov alebo zásielok a rozdeľovanie zásielok sa môže vykonať na zodpovednosť vývozcu alebo následného držiteľa tovaru a výrobky zostávajú v krajine alebo krajinách tranzitu pod colným dohľadom.

2. Splnenie ustanovení odseku 1 sa považuje za uspokojivé, ak colné orgány nemajú dôvod o tom pochybovať; v takých prípadoch môžu colné orgány požiadať deklaranta, aby poskytol dôkaz o spĺňaní podmienok, ktorý je možné poskytnúť akýmkoľvek spôsobom, vrátane zmluvných prepravných dokladov, ako sú nákladné listy; alebo v podobe faktických či konkrétnych dôkazov založených na označení alebo číslovaní balení alebo akýchkoľvek dôkazov týkajúcich sa samotného tovaru.“

5 Článok 97l ods. 1 a 2 uvedeného nariadenia stanovuje:

„1. Osvedčenia o pôvode tovaru na tlačive A, ktorého vzor sa uvádza v prílohe 17, sa vydávajú na písomnú žiadosť vývozcu alebo jeho splnomocneného zástupcu spolu so všetkými ďalšími príslušnými podkladmi, ktoré preukazujú, že výrobky, ktoré sa majú vyviezť, spĺňajú podmienky na vydanie osvedčenia o pôvode tovaru na tlačive A.

2. Osvedčenie musí byť vývozcovi k dispozícii, len čo sa vývoz uskutoční alebo je jeho uskutočnenie zabezpečené. Osvedčenie o pôvode na tlačive A sa však môže výnimočne vydať po vývoze výrobkov, na ktoré sa vzťahuje, ak:

a) v čase vývozu nebolo vydané z dôvodu chýb, neúmyselného opomenutia alebo mimoriadnych okolností, alebo

b) sa príslušným vládnym orgánom uspokojivo preukáže, že osvedčenie o pôvode na tlačive A bolo vydané, ale pri dovoze nebolo z technických príčin prijaté.“

6 Podľa článku 97n ods. 1 tohto nariadenia:

„Osvedčenie o pôvode tovaru na tlačive A alebo vyhlásenie na faktúre sa predkladajú colným orgánom členských štátov dovozu v súlade s postupmi týkajúcimi sa colného vyhlásenia.“

Nariadenie (ES) č. 732/2008

7 Odôvodnenia 6 a 9 nariadenia Rady (ES) č. 732/2008 z 22. júla 2008, ktorým sa uplatňuje systém všeobecných colných preferencií od 1. januára 2009 a ktorým sa menia a dopĺňajú nariadenia (ES) č. 552/97, (ES) č. 1933/2006 a nariadenia Komisie (ES) č. 1100/2006 a (ES) č. 964/2007 (Ú. v. EÚ L 211, s. 1), stanovujú:

„(6) Všeobecné opatrenie by sa malo udeliť každej zvýhodnenej krajine, ktorá nebola Svetovou bankou označená ako krajina s vysokými príjmami a ktorej vývoz nie je dostatočne diverzifikovaný.

…

(9) Tieto zvýhodnenia by sa mali navrhnúť tak, aby podporovali ďalší hospodársky rast, a tým pozitívne reagovali na potrebu trvalo udržateľného rozvoja. Na základe tohto opatrenia by sa clá *ad valorem* a osobitné clá, pokiaľ nie sú skombinované s clom *ad valorem*, mali pre dotknuté zvýhodnené krajiny pozastaviť.“

8 Článok 5 ods. 1 a 2 tohto nariadenia uvádza:

„1. Stanovené colné zvýhodnenia sa uplatňujú na dovoz výrobkov zahrnutých do opatrenia uplatňovaného na zvýhodnenú krajinu, z ktorej tieto výrobky pochádzajú.

2. Na účely opatrení uvedených v článku 1 ods. 2 sa uplatnia pravidlá pôvodu, ktoré sa týkajú vymedzenia pojmu pôvodné výrobky, a súvisiace postupy a metódy administratívnej spolupráce ustanovené v nariadení (EHS) č. 2454/93.“

Nariadenie č. 1063/2010

9 Nariadenie č. 1063/2010 zmenilo ustanovenia nariadenia č. 2454/93, ktoré sú relevantné pre spor vo veci samej.

10 Odôvodnenia 3 a 16 nariadenia č. 1063/2010 stanovujú:

„(3) V kontexte rozvojovej agendy z Dohy sa uznala potreba zabezpečiť lepšie začlenenie rozvojových krajín do svetového hospodárstva, predovšetkým prostredníctvom lepšieho prístupu na trhy rozvinutých krajín.

Na tento účel by sa mali preferenčné pravidlá pôvodu zjednodušiť a prípadne zmierniť tak, aby v prípade výrobkov s pôvodom v zvýhodnených krajinách mohli skutočne využívať poskytnuté zvýhodnenia.

…

(16) …

Podľa súčasných pravidiel sa vyžaduje dôkaz o priamej doprave do Európskej únie, ktorý sa dá často získať len ťažko. Tieto požiadavky spôsobujú, že určitý tovar, ku ktorému je priložený platný dôkaz o pôvode tovaru, v skutočnosti nemôže využívať zvýhodnenie. Je preto vhodné zaviesť nové, jednoduchšie a pružnejšie pravidlo zamerané na to, aby tovar predložený colným orgánom na základe vyhlásenia o prepustení do voľného obehu v Európskej únii bol rovnaký ako tovar, ktorý opustil zvýhodnenú krajinu vývozu a nebol počas prepravy nijakým spôsobom pozmenený či pretvorený [spracovaný – *neoficiálny preklad*].“

Spor vo veci samej a prejudiciálna otázka

11 ADM Hamburg 11. augusta 2011 doviezla do Nemecka z Kolumbie, Panamy, Kostariky a Ekvádora niekoľko zásielok surového oleja z palmových jadier na účely prepustenia do voľného obehu v Európskej únii. Uvedené štyri krajiny, ktoré sú rozvojovými krajinami profitujúcimi zo systému všeobecných preferencií poskytovaného Úniou v rámci jej schémy všeobecných colných preferencií zavedenej nariadením č. 732/2008 (ďalej len „krajiny VSP“), vydali pre tieto jednotlivé zásielky príslušné osvedčenia o pôvode na tlačive A.

12 Počas prepravy do Únie bol surový olej z palmových jadier umiestnený v rôznych nádržiach nákladnej lode. V troch z týchto nádrží boli umiestnené a prepravované oddelene zásielky pochádzajúce z troch rôznych dotknutých krajín VSP. Vo štvrtej nádrži zmiešala ADM Hamburg olej pochádzajúci z rôznych zásielok s pôvodom v každej zo štyroch dotknutých krajín VSP, o ktoré ide vo veci samej.

13 Po príchode tovaru do Nemecka predložila ADM Hamburg príslušné osvedčenia o pôvode na tlačive A, pričom požiadala pre celý objem surového oleja z palmových jadier umiestnený na nákladnej lodi o uplatnenie preferenčného colného režimu pri dovoze na základe schémy všeobecných colných preferencií.

14 Výmerom z 8. decembra 2011 stanovil colný úrad výšku dovozného cla bez priznania preferenčného zaobchádzania pre tú časť dodávky, ktorá pozostávala zo zmesi olejov a ktorá bola uskladnená vo štvrtej nádrži, pričom rozhodol, že na túto časť sa uplatní plná sadzba dovozného cla.

15 Po neúspešnom správnom odvolaní podala ADM Hamburg na Finanzgericht Hamburg (Finančný súd v Hamburgu) žalobu, ktorou sa domáhala zrušenia výmeru dovozného cla z 8. decembra 2011.

16 Na podporu svojej žaloby ADM Hamburg osobitne zdôrazňuje, že spoločné uskladnenie rôznych zásielok oleja za účelom ich prepravy je neutrálne z hľadiska pôvodu, a naopak, colný úrad sa domnieva, že preferenčné colné zaobchádzanie môže byť poskytnuté len tovaru, v prípade ktorého bolo preukázané, že nedošlo k jeho pozmeneniu, čo však nie je tento prípad.

17 Za týchto okolností Finanzgericht Hamburg (Finančný súd v Hamburgu) rozhodol prerušiť konanie a položiť Súdnemu dvoru nasledujúcu prejudiciálnu otázku:

„Je skutková podmienka stanovená v článku 74 ods. 1 prvej vete [nariadenia č. 2454/93], podľa ktorej výrobky deklarované na prepustenie do voľného obehu v Európskej únii musia byť totožné s výrobkami vyvezenými zo zvýhodnenej krajiny, ktorá sa pokladá za krajinu ich pôvodu, splnená

v prípade, akým je prejednávaný prípad, v ktorom sa vyviezlo niekoľko fyzicky neoddelených čiastočných množstiev surového oleja z palmových jadier z rôznych krajín vývozu s VSP, ktoré sa považujú za krajiny ich pôvodu, a doviezlo do Európskej únie, keďže pri vývoze boli tieto množstvá vždy naplnené do tej istej nádrže nákladnej lode a v tejto nádrži sa zmiešané doviezli do Európskej únie, pričom možno vylúčiť, že počas prepravy týchto výrobkov až do ich prepustenia do voľného obehu sa do nádrže transportnej lode dostali iné výrobky – predovšetkým výrobky, ktoré nie sú predmetom preferenčného zaobchádzania?“

O prejudiciálnej otázke

18 Svojou otázkou sa predkladajúci súd v zásade pýta, či sa má článok 74 ods. 1 nariadenia č. 2454/93 vykladať v tom zmysle, že v situácii, o akú ide vo veci samej, kde boli predložené platné osvedčenia o pôvode, je možné uznať preferenčný pôvod tovaru v zmysle všeobecného systému preferencií zavedeného nariadením č. 732/2008 pre zásielky surového oleja z palmových jadier, aj keď tento tovar bol v rámci prepravy do Únie v lodnej nádrži zmiešaný, a to za podmienok, keď môže byť vylúčené, že by do tejto nádrže mohli byť pridané iné výrobky, predovšetkým výrobky, ktoré nie sú predmetom preferenčného zaobchádzania.

19 Článok 74 ods. 1 nariadenia č. 2454/93 vyžaduje predovšetkým, aby na jednej strane výrobky deklarované na prepustenie do voľného obehu v Európskej únii boli totožné s výrobkami vyvezenými zo zvýhodnenej krajiny, ktorá sa považuje za krajinu ich pôvodu, a na druhej strane, aby pred tým, ako sa deklarujú na prepustenie do voľného obehu, neboli nijako pozmenené, spracované a aby na nich neboli ani vykonané iné operácie ako také, ktoré ich majú uchovať v dobrom stave.

20 V tomto ohľade je potrebné konštatovať, že z návrhu na začatie prejudiciálneho konania vyplýva, že dotknuté výrobky sú vzájomne úplne zameniteľné a majú rovnaké charakteristiky. Vzhľadom na to zmiešanie týchto výrobkov v rámci prepravy nemení ich podstatu.

21 Okrem toho je nesporné, že každá zo zásielok surového oleja z palmových jadier, o ktoré ide vo veci samej, má platné preferenčné osvedčenie o pôvode. V dôsledku toho tieto zásielky spadajú v zásade do rovnakého colného režimu.

22 Z vyjadrení uvedených vnútroštátnym súdom ďalej vyplýva, že je možné vylúčiť, že by do štvrtej nádrže prepravnej lode k zmesi olejov pochádzajúcich z rôznych zásielok s pôvodom v každej zo štyroch dotknutých krajín VSP, boli pridané iné výrobky podliehajúce inému colnému režimu.

23 Vzhľadom na uvedené skutočnosť, že výrobky s charakteristikami, aké majú zásielky surového oleja z palmových jadier, o ktoré ide vo veci samej, boli zmiešané v nádrži prepravnej lode v rámci ich prepravy do Únie, nemá ako taká za následok, že by tieto výrobky už neboli tie isté ako tie, ktoré boli vyvezené zo zvýhodnenej krajiny, ktorá sa považuje za krajinu ich pôvodu.

24 Pokiaľ ide ďalej o overenie, či sú splnené požiadavky stanovené v článku 74 ods. 1 nariadenia č. 2454/93, je potrebné určiť, či zmiešanie výrobkov s charakteristikami, aké majú zásielky surového oleja z palmových jadier, o ktoré ide vo veci samej, predstavuje pozmenenie, spracovanie alebo vykonanie operácie v zmysle uvedeného ustanovenia.

25 V tomto ohľade je potrebné konštatovať, že len samotné znenie druhej vety tohto ustanovenia neumožňuje s istotou určiť význam pojmov „pozmenenie“, „spracovanie“ a „operácia“.

26 Okrem toho možno konštatovať, že nariadenie č. 2454/93 neobsahuje definíciu týchto pojmov.

27 Je však potrebné pripomenúť, že ak nie je znenie určitého ustanovenia jednoznačné, treba zohľadniť kontext tohto ustanovenia, ako aj ciele, ktoré sleduje (rozsudok PPG a SNF/ECHA, C-625/11 P, EU:C:2013:594, bod 34 a citovaná judikatúra).

28 Ako to uviedol aj generálny advokát v bodoch 24 a 25 svojich návrhov, článok 74 nariadenia č. 2454/93 je súčasťou kapitoly 2 hlavy IV časti I uvedeného nariadenia, ktorá sa zaoberá preferenčným pôvodom tovaru. Konkrétnejšie uvedené ustanovenie predstavuje súčasť pododdielu 2 v oddiele 1 tejto kapitoly, ktorý sa zaoberá definíciou pojmu „pôvodné výrobky“, pričom konkrétne ide o výrobky pochádzajúce z niektorej z krajín VSP.

29 Preto je vzhľadom na znenie a na kontext tohto ustanovenia potrebné zohľadniť, že jeho hlavným cieľom je prispieť k zabezpečeniu toho, aby výrobky deklarované na prepustenie do voľného obehu boli skutočne výrobky pochádzajúce z krajiny VSP, a nie z tretej krajiny.

30 Za týchto podmienok, ak v rámci prepravy dôjde k zmiešaniu viacerých výrobkov pochádzajúcich z krajín VSP, ktoré neovplyvní podstatu týchto výrobkov a ktoré nevytvorí neistotu, pokiaľ ide o ich pôvod, nemožno to kvalifikovať ako pozmenenie, spracovanie alebo vykonanie operácie, ktoré by odporovalo uznaniu pôvodu týchto výrobkov podľa existujúcej právnej úpravy, osobitne v zmysle článku 74 ods. 1 nariadenia č. 2454/93.

31 Okrem toho z odôvodnení 3 a 16 nariadenia č. 1063/2010 vyplýva, že reforma systému všeobecných preferencií vykonaná týmto nariadením smeruje k zjednodušeniu a prípadne k zmierneniu preferenčných pravidiel pôvodu tak, aby výrobky s pôvodom v zvýhodnených krajinách mohli skutočne požívať poskytnuté zvýhodnenia.

32 Pokiaľ ide osobitne o článok 74 nariadenia č. 2454/93, z odôvodnenia 16 nariadenia č. 1063/2010 vyplýva, že toto ustanovenia má v nariadení č. 2454/93 vytvoriť nové, jednoduchšie a miernejšie pravidlo nahrádzajúce skoršie pravidlo, ktorého uplatňovanie viedlo k tomu, že niektoré tovary, ku ktorým bol priložený zodpovedajúci a bezchybný dôkaz o ich pôvode, boli vylúčené z preferenčného colného režimu.

33 Okrem toho, ako to uvádza aj odôvodnenie 9 nariadenia č. 732/2008, cieľom preferenčných režimov, medzi ktoré patrí aj schéma všeobecných colných preferencií zavedená týmto nariadením, je podporovať hospodársky rast a pozitívne reagovať na potreby trvalo udržateľného rozvoja.

34 Za týchto podmienok nie je možné vykladať článok 74 ods. 1 nariadenia č. 2454/93 tak, že by vylučoval uznanie pôvodu výrobkov, o aké ide vo veci samej, len na základe toho, že boli predmetom vzájomného zmiešania, aj keď vykonanie tohto zmiešania nebránilo príslušným orgánom uistiť sa o tom, že všetky vyvezené výrobky skutočne pochádzali z krajiny VSP.

35 Vzhľadom na vyššie uvedené úvahy je potrebné na predloženú otázku odpovedať tak, že článok 74 ods. 1 nariadenia č. 2454/93 je potrebné vykladať v tom zmysle, že v situácii, o akú ide vo veci samej, v prípade predloženia platných osvedčení o pôvode je možné uznať preferenčný pôvod tovaru v zmysle všeobecného systému preferencií zavedeného nariadením č. 732/2008 pre zásielky surového oleja z palmových jadier, aj keď tento tovar bol v rámci prepravy do Únie v lodnej nádrži zmiešaný, a to za podmienok, keď môže byť vylúčené, že by do tejto nádrže mohli byť pridané iné výrobky, predovšetkým výrobky, ktoré nie sú predmetom preferenčného zaobchádzania.

O trovách

36 Vzhľadom na to, že konanie pred Súdnym dvorom má vo vzťahu k účastníkom konania vo veci samej incidenčný charakter a bolo začaté v súvislosti s prekážkou postupu v konaní pred vnútroštátnym súdom, o trovách konania rozhodne tento vnútroštátny súd. Iné trovy konania, ktoré vznikli v súvislosti s predložením pripomienok Súdnemu dvoru a nie sú trovami uvedených účastníkov konania, nemôžu byť nahradené.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (štvrtá komora) rozhodol takto:

Článok 74 ods. 1 nariadenia Komisie (EHS) č. 2454/93 z 2. júla 1993, ktorým sa vykonáva nariadenie Rady (EHS) č. 2913/92, ktorým sa ustanovuje Colný kódex spoločenstva, zmeneného a doplneného nariadením Komisie (EÚ) č. 1063/2010 z 18. novembra 2010, je potrebné vykladať v tom zmysle, že v situácii, o akú ide vo veci samej, v prípade predloženia platných osvedčení o pôvode je možné uznať preferenčný pôvod tovaru v zmysle všeobecného systému preferencií zavedeného nariadením (ES) č. 732/2008 z 22. júla 2008, ktorým sa uplatňuje systém všeobecných colných preferencií na obdobie od 1. januára 2009 do 31. decembra 2011 a ktorým sa menia a dopĺňajú nariadenia (ES) č. 552/97, (ES) č. 1933/2006 a nariadenia Komisie (ES) č. 1100/2006 a (ES) č. 964/2007 pre zásielky surového oleja z palmových jadier, aj keď tento tovar bol v rámci prepravy do Európskej únie v lodnej nádrži zmiešaný, a to za podmienok, keď môže byť vylúčené, že by do tejto nádrže mohli byť pridané iné výrobky, predovšetkým výrobky, ktoré nie sú predmetom preferenčného zaobchádzania.

Podpisy